

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Neste Oil noudattaa hyvää hallinnointitapaa suomalaisia listayhtiöitä koskevan lainsäädännön, oman yhtiöjärjestyksensä ja listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti. Yhtiö kunnioittaa vastuullisuuden periaatteita ja pyrkii toteuttamaan parhaita käytäntöjä kaikessa toiminnassaan. Työssä heijastuvat yhtiön arvot vastuullisuus, yhteistyö, uudistuminen ja tuloksellisuus.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu uuden Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositus 51:n ja arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n mukaisesti. Selvitys annetaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta.

Neste Oil noudattaa hyvää hallinnointitapaa Suomen osakeyhtiölain, oman yhtiöjärjestyksensä ja listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti. Yhtiö noudattaa myös NASDAQ OMX Helsinki Oy:n, jossa se on listattuna, sääntöjä sekä Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä. Neste Oilin pääkonttori sijaitsee Espoossa.

Hallinnointikoodin suosituksista Neste Oil poikkeaa siten, että yhtiössä hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle valmistelee hallituksen valiokunnan sijaan yhtiökokouksen asettama osakkeenomistajien nimitysvaliokunta. Poikkeaminen perustuu Suomen hallituksen talouspoliittisen ministerivaliokunnan helmikuussa 2004 tekemään kannanottoon koskien julkisesti noteerattujen valtionyhtiöiden hallitusten jäsen ehdokkaiden nimeämismenettelyä.

Neste Oil laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-tilinpäätösstandardien, arvopaperimarkkinalain ja soveltuvien Finanssivalvonnan standardien sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Yhtiön toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Tilintarkastuskertomus kattaa toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen.

HALLINTOELIMET

Yhtiön hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallintoneuvoston, hallituksen ja sen kahden valiokunnan sekä toimitusjohtajan kesken. Neste Oilin johtoryhmä (NEB) avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamisessa. Kullakin yhtiön liiketoimintalueella on myös oma johtoryhmänsä.

Koko yhtiötä koskevista keskeisistä asioista päättää toimitusjohtaja tai hallitus. Neste Oililla on yksi varsinaisessa yhtiökokouksessa valittava tilintarkastaja.

YHTIÖKOKOUS

Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päätösvaltaansa yhtiön asioissa. Omistajat osallistuvat yhtiökokoukseen henkilökohtaisesti tai edustajan välityksellä. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät muun muassa

- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapauden myöntämisestä hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallintoneuvoston jäsenten, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta sekä näiden palkkioista.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä silloin, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään kymmenesosa kaikista yhtiön osakkeista, sitä kirjallisesti vaativat tietyn asian käsittelemistä varten.

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan osakkeenomistajille aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 17

päivää ennen yhtiökokousta. Kutsu julkaistaan vähintään kahdessa hallituksen määräämässä säännöllisesti ilmestyvässä sanomalehdessä tai toimitetaan muulla todistettavalla tavalla.

Vuonna 2009

Yhtiökokous pidettiin perjantaina 3.4. Kokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin vuoden 2008 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuodelta 2008.

Yhtiökokous myös hyväksyi hallituksen ehdotuksen voitonjaosta, jonka mukaan vuodelta 2008 maksettiin osinkoa 0,80 euroa osakkeelta. Osinkoon olivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon osingonmaksun täsmäytyspäivänä 8.4.2009. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja palkkioista sekä valitsi yhtiölle tilintarkastajan.

NIMITYSVALIOKUNTA

Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat nimittivät nimitysvaliokunnan. Siihen valittiin hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja asiantuntijajäsenenä sekä seuraavaa varsinaista yhtiökokousta edeltävän marraskuun 1. arkipäivän osakasluettelon mukaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat. Nimitysvaliokunnan koollekutsujana toimi hallituksen puheenjohtaja, ja valiokunta valitsi keskuudestaan puheenjohtajan.

Tehtävät

Nimitysvaliokunta valmisti ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle

- hallituksen jäsenten lukumäärästä
 - hallituksen jäsenistä
 - hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista
- Nimitysvaliokunnan piti antaa ehdotuksensa

web

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilta www.cgfinland.fi.

yhtiön hallitukselle viimeistään seuraavaa varsinaista yhtiökokousta edeltävän helmikuun 1. arkipäivänä.

Vuonna 2009

Vuoden 2010 varsinaista yhtiökokousta valmistelevaan nimitysvaliokuntaan kuuluivat ylijohtaja Pekka Timonen valtion omistaja-ohjausyksiköstä, Keskinäinen eläkevakuumisyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio sekä Keskinäinen työeläkevakuumisyhtiö Varman johtaja Risto Murto. Valiokunnan asiantuntijajäsenenä toimivat Neste Oilin hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Timo Peltola sekä hallituksen varapuheenjohtaja Mikael von Frenckell. Nimitysvaliokunta kokoontui 2 kertaa. Nimitysvaliokunta teki ehdotuksensa hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 1.2.2010.

HALLINTONEUVOSTO

Yhtiön hallintoneuvostossa tulee olla kuudesta kahteentoista jäsentä, jotka valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien varsinaisessa yhtiökokouksessa vuoden toimikaudeksi, joka päättyy seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen. Lisäksi odotetaan, että Neste Oilin työntekijöitä edustavat henkilöstöryhmät nimittävät enintään kolme henkilöstön edustajaa, joilla on oikeus osallistua hallintoneuvoston kokouksiin, mutta jotka eivät ole sen jäseniä.

Jäsenet

Hallintoneuvoston jäsenet, joiden toimikausi alkoi 3.4.2009 ja päättyy vuoden 2010 ensimmäisellä puoliskolla pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen, ovat

- Heidi Hautala (puheenjohtaja), s. 1955, MMM, Euroopan parlamentin jäsen
- Kimmo Tiilikainen (varapuheenjohtaja), s. 1966, MMM, kansanedustaja

- Esko Ahonen, s. 1955, rakennusinsinööri, kansanedustaja
- Mikael Forss, s. 1954, VTT, johtaja, Kansaneläkelaitos
- Timo Heinonen, s. 1975, KM, kansanedustaja
- Markus Mustajärvi, s. 1963, YTM, metsätalousinsinööri, kansanedustaja
- Jutta Urpilainen, s. 1975, KM, kansanedustaja
- Anne-Mari Virolainen, s. 1965, KTM, kansanedustaja.

Hallintoneuvoston toiminta

Hallintoneuvosto kokoontuu niin usein kuin on tarpeen. Kutsuja on puheenjohtaja tai hänen ollessaan estyneenä varapuheenjohtaja. Hallintoneuvosto tekee suunnitelman varsinaisten kokoustensa aikataulusta. Kokoukset pidetään yhtiön pääkonttorissa tai muussa kutsussa mainitussa paikassa. Puheenjohtajan suostumuksella kokous voidaan pitää myös puhelinkokouksena. Hallintoneuvoston valitsema sihteeri pitää kokouksesta pöytäkirjaa.

Tehtävät

- hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta.

Vuonna 2009

Hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa, ja osallisuusprosentti kokouksiin oli 69. Kokouksissa käsiteltiin muun muassa yhtiön osavuosi-katsauksia ja tilinpäätöstä sekä liiketoimintasuunnitelmaa.

HALLITUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu viidestä kahdeksaan jäsentä, jotka valitaan

varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen. Hallitukseen ei voida valita 68 vuotta täyttäneitä. Hallituksen jäsenten tulee toimia yhtiön ja sen tytäryhtiöiden kanssa ns. arm's length -periaatteella sekä tiedottaa mahdollisista eturistiriitatilanteista. Hallituksen jäsenet eivät ole mukana yhtiön kannustin- tai eläkejärjestelmissä.

Hallituksen jäsenet valittiin 3.4.2009 pidetyssä yhtiökokouksessa. Hallituksessa on kahdeksan jäsentä, jotka ovat kaikki riippumattomia lukuun ottamatta Markku Tapiota, joka edustaa enemmistöomistajaa. Hallituksen jäsen voidaan katsoa riippumattomaksi vain, jos hänellä ei ole muuta merkittävää suhdetta yhtiöön kuin hallituksen jäsenyys eikä hän ole riippuvainen yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontuu niin usein kuin tarve vaatii. Sillä tulee vuosittain olla 6–8 säännöllistä kokousta, joiden ajankohdat on etukäteen määriteltä. Lisäksi hallituksen puheenjohtaja tai hänen ollessaan estyneenä hallituksen varapuheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä tai mikäli hallituksen puheenjohtaja itse katsoo sen tarpeelliseksi. Kokous on päätösvaltainen, jos siihen osallistuu yli puolet jäsenistä. Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman varsinaisten yhtiökokousten väliseksi ajanjaksoksi. Suunnitelma sisältää muun ohessa kokouksaikataulun ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat. Hallituksen tulee vuosittain arvioida toimintansa tehokkuutta. Arviointi käsitellään hallituksessa viimeistään tilikauden päättymisen jälkeen.

Tehtävät

Hallituksen tehtävät ja vastuut määrittellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä

Hallitus 31.12.2009

	Syntymävuosi	Koulutus	Asema	Päätoimi	Riippu- maton yhtiöstä	Riippu- maton merkit- tävästä os.om.	Henkilöstö- ja palkitse- misvalio- kunta	Tarkas- tusva- liokunta	Läsnäolo kokouksissa	
									Hallitus	Valio- kunnat
Timo Peltola	1946	Ekonomi	Puheenjohtaja	Hallitusammattilainen	●	●	●		100 %	100 %
			Varapuheen- johtaja	Partneri	●	●	●		100 %	100 %
Mikael von Frenckell	1947	Valtiotieteen maisteri	Jäsen	Hallitusammattilainen	●	●	●		100 %	100 %
Michiel Boersma	1947	Kemiantekniikan tohtori	Jäsen	Toimitusjohtaja	●	●	●		100 %	100 %
Ainomaija Haarla	1953	Tekniikan tohtori ja MBA	Jäsen	Partneri	●	●	●	●	100 %	100 %
Nina Linander	1959	Kauppatieteiden maisteri	Jäsen	Partneri	●	●	●	●	100 %	100 %
Hannu Ryöppönen*	1952	Ekonomi	Jäsen	Hallitusammattilainen	●	●	●	●	100 %	100 %
Markku Tapio	1948	Valtiotieteen kandidaatti	Jäsen	Finanssineuvos	●	●	●	●	100 %	100 %
Maarit Toivanen-Koivisto	1954	Ekonomi	Jäsen	Toimitusjohtaja	●	●	●	●	100 %	100 %

* Hallituksen jäsen alkaen 3.4.2009, jolloin Antti Tanskanen jäsenyys Neste Oilin hallituksessa päättyi.

työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat hallituksen tehtävät:

- vastata Neste Oil -konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sovellettavan lainsäädännön ja määräysten, yhtiöjärjestyksen sekä yhtiökokouksen antamien ohjeiden mukaisesti
- vastata Neste Oilin strategiasta sekä liiketoiminnan ohjaamisesta ja valvonnasta
- päätää yhtiön keskeisistä toimintaperiaatteista
- vahvistaa yhtiön vuosittainen toimintasuunnitelma
- hyväksyä tilinpäätös ja osavuosi- ja osavuosikatsaukset
- päätää merkittävistä investoinneista ja omaisuuden myynteistä
- vahvistaa yhtiön arvot ja toimintaperiaatteet sekä seurata niiden toteutumista
- nimittää toimitusjohtaja ja hänen välittömät alaisensa sekä päättää heidän palkitsemisestaan
- vahvistaa johtoryhmä ja konsernin ylin organisaatio- ja toimintarakenne
- määrittää yhtiön osinkopolitiikka, jonka perusteella osinkoehdotus annetaan yhtiökokouksen käsiteltäväksi.

Vuonna 2009

Hallitus kokoontui 9 kertaa. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitus on muodostanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan, joissa kummassakin on neljä jäsentä. Valiokuntien kokoukset ovat päätösvaltaisia, jos niihin osallistuu enemmän kuin kaksi valiokunnan jäsentä, puheenjohtaja mukaan lukien. Valiokuntien jäsenet valitaan hallituksen jäsenten keskuudesta vuoden toimikaudeksi. Hallitus on hyväksynyt kummallekin valiokunnalle työjärjestyksen, jossa määritellään tehtävät ja vastuut. Valiokunnan puheenjohtaja määrittää jäsenten kanssa kokousten määrän ja aikataulun. Valiokun-

takokouksia on vähintään kaksi vuodessa. Kumpikin valiokunta raportoi säännöllisesti kokouksistaan hallitukselle. Raportti sisältää vähintään yhteenveton valiokunnalle osoitetuista tehtävistä ja niiden hoitamisesta. Valiokunnat tekevät vuosittain toiminnastaan itsearviointiraportin hallitukselle.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta koostuu työjärjestyksen mukaisesti vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä ja joilla on riittävät tiedot kirjanpitoikäntäntöistä ja taloudellisten raporttien valmistelusta sekä muu hallituksen määrittelemä pätevyys. Tarkastusvaliokunnalla on tarpeen mukaan lupa käyttää ulkopuolisia konsultteja tai asiantuntijoita.

Tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat valiokunnan tehtävät:

- seurata tilinpäätösraportoinnin ja – siltä osin kuin tarkoituksenmukaista – osavuosikatsausraportoinnin prosessia
- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen lakisäätöistä tilintarkastusta
- arvioida lakisäätöisen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti lisäpalveluiden tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus tai -suositus

- käsitellä kaikki keskeiset yhtiötä tai sen tytäryhtiötä koskevat tilintarkastajan raportit
- arvioida lakien ja määräysten noudattamista
- hyväksyä sisäisen tarkastuksen toimintaohje sekä käsitellä sisäisen tarkastuksen suunnitelmat ja raportit
- seurata yhtiön taloudellista asemaa.

Vuonna 2009

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Nina Linander (puheenjohtaja), Hannu Ryöppönen (3.4.2009 alkaen), Markku Tapio, Maarit Toivanen-Koivisto sekä Antti Tanskanen, jonka jäsenyys hallituksessa ja tarkastusvaliokunnassa päättyi 3.4.2009. Valiokunta kokoontui 6 kertaa. Osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Säännönmukaisten tehtäviensä lisäksi valiokunta keskittyi vuoden 2009 aikana riskienhallinnan ja taloudellisen raportoinnin valvontaan ja niiden kehittämisen seurantaan.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta koostuu hallituksen puheenjohtajasta ja vähintään kahdesta muusta yhtiön johtoon kuulumattomasta hallituksen jäsenestä.

Tehtävät

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät ja vastuut määritellään yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka keskeisenä sisältönä ovat seuraavat valiokunnan tehtävät:

- tehdä hallitukselle ehdotukset avainhenkilöiden palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä
- valmistella hallitukselle ehdotukset toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimityksistä sekä heidän toimi- ja työsuhteidensa ehdoista
- valvoa ja arvioida toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suorituksia.

Tilintarkastajan palkkiot, 1 000 euroa

	2009	2008
Tilintarkastuspalkkiot	916	786
Muut	470	1 022
Yhteensä	1 386	1 808

Vuonna 2009

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Timo Peltola (puheenjohtaja), Michiel Boersma, Mikael von Frenckell ja Ainomaija Haarla. Valiokunta kokoontui 6 kertaa. Osallistumisprosentti kokouksiin oli 100. Päätehtävät vuoden 2009 aikana olivat johtoryhmän jäsenen nimeäminen, organisaatiouudistuksen ja muutosjohtamisen seuranta, uuden pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmän rakentaminen sekä avainhenkilöiden palkitsemisen kehittäminen.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja johtaa yhtiön liiketoimintaa osakeyhtiölain sekä yhtiön hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Hallitus myös arvioi toimitusjohtajan suoritusta vuosittain ja päättää hänen palkastaan henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta.

Toimitusjohtaja voi saada kuukausipalkan ja luontoisetujen lisäksi vuosittaisen, suoritukseen perustuvan bonuspalkkion (kts. s. 64–65). Jos yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, hän on oikeutettu irtisanomisajan (6 kuukautta) palkan lisäksi 18 kuukauden palkkaa vastaavaan erorahaan.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta ja eläkkeen määrä 60 % eläkepalkasta. Eläke on vakuutettu vakuutusyhtiössä, ja vuoden 2009 osalta vakuutusmaksu oli 387 000 euroa.

Vuonna 2009

Neste Oilin toimitusjohtajana toimi insinööri, eMBA Matti Lievonen (s. 1958).

LIIKETOIMINNAN JOHTORYHMÄ (NEMB)

Liiketoiminnan johtoryhmä (Neste Executive Management Board, NEMB) ohjaa liiketoimintaa sekä asettaa operatiivisen toiminnan tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

Vuonna 2009

Liiketoiminnan johtoryhmä koostui toimitusjohtajasta, liiketoiminta-alueiden johtajista, talous- ja rahoitusjohtajasta sekä tuotanto- ja logistiikkajohtajasta. Liiketoiminnan johtoryhmä kokoontui 9 kertaa vuonna 2009.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ (NEB)

Neste Oilin johtoryhmä (Neste Executive Board, NEB) avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamisessa. Johtoryhmän jäsenet nimittää hallitus.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kerran kuussa. Johtoryhmän jäsenille maksetaan peruspalkka, minkä lisäksi he voivat saada vuosittaisen, suoritukseen perustuvan bonuspalkkion. Lisäksi he ovat oikeutettuja muihin luontoisetuihin. Heidän tyypillinen irtisanomisajansa on kuusi kuukautta. Johtoryhmän jäsenet ovat solmineet työsopimuksen, jossa määrätään kiinteä kuuden kuukauden ja varatoimitusjohtajan osalta 12 kuukauden palkan suuruinen eroraha.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60–62 vuotta. Eläkkeen määrä voi olla korkeintaan 66 % tai 60 % eläkepalkasta. Ensin mainitussa tapauksessa eläkkeet vakuuttaa ja maksaa Neste Oil Eläkesäätiö ja jälkimmäisessä vakuutusyhtiö. Vuoden 2007 jälkeen johtoryhmään tulleiden henkilöiden lisäeläkkeet ovat maksuperusteisia. Vuoden 2009 osalta vakuutusmaksut olivat yhteensä 592 000 euroa.

Vuonna 2009

Johtoryhmään (NEB) kuului kymmenen jäsentä. Johtoryhmä koostui toimitusjohtajasta, kolmesta liiketoiminta-alueen johtajasta, tuotanto- ja logistiikkajohtajasta, talous- ja rahoitusjohtajasta, henkilöstöjohtajasta, teknologia- ja strategiajohtajasta, ympäristö- ja turvallisuusjohtajasta sekä viestintä-, markkinointi- ja yhteiskuntasuhdejohtajasta. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 15 kertaa.

TILINTARKASTAJA

Osakkeenomistajat valitsevat vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiölle tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä.

Vuonna 2009

Neste Oilin tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajana Anna-Maija Simola, KHT.

SISÄINEN TARKASTUS

Neste Oilin sisäinen tarkastus on itsenäinen toiminto, jonka perustana ovat kansainväliset sisäisen tarkastuksen ammattistandardit ja eettiset säännöt.

Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävät ovat:

- riippumaton ja puolueeton tarkastus ja konsultointi, jolla tuotetaan lisäarvoa yhtiölle ja parannetaan sen toimintaa
- yhtiön riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja hallinnon prosessien arviointi ja kehittäminen
- jalostamoiden, tytäryhtiöiden ja muiden yksiköiden toiminnan säännöllinen tarkastaminen
- mahdolliset erityistehtävät johdon tai hallituksen tarkastusvaliokunnan pyynnöstä.

Sisäisen tarkastuksen toimenkuva, valtuudet ja vastuut on virallisesti määritelty toimintaohjeessa. Toimintaohjeen ja vuotuisen toimintasuunnitelman hyväksyy hallituksen tarkastusvaliokunta.

Sisäinen tarkastus raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Hallinnollisesti se raportoi toimitusjohtajalle. Sisäisellä tarkastuksella ei ole esikuntatoimintona suoraa käskyvaltaa tarkastamiinsa toimintoihin.

SISÄPIIRISÄÄNNÖT

Neste Oil noudattaa 26.2008 voimaan tullutta Helsingin pörssin Sisäpiiriohjetta. Lisäksi yhtiö on hyväksynyt konsernille oman sisäpiiriohjeen, joka joiltain osin asettaa vielä tiukempia vaatimuksia sisäpiiritiedon käsittelylle. Esimerkiksi ns. suljetun ikkunan pituus ylittää Helsingin pörssin Sisäpiiriohjeen vähimmäisvaatimukset.

Yhtiön omaa sisäpiiriohjetta päivitetään säännöllisesti, ja se on Neste Oil -konsernin koko henkilöstön saatavilla. Yhtiö järjestää sisäpiiriohjeisiin liittyvää koulutusta henkilöstölleen ja edellyttää henkilöstön noudattavan yhtiön omaa sisäpiiriohjetta. Yhtiö valvoo sisäpiirisäännösten noudattamista tarkastuttamalla ilmoitetut tiedot vuosittain sisäpiiriläisillä. Sisäpiiriasioiden koordinointi ja valvonta ovat yhtiön lakiasianjohtajan vastuualuetta. Kunkin liiketoiminta-alueen tai toiminnon johtaja vastaa oman organisaationsa sisäpiiriasioiden valvonnasta.

Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet, toimitusjohtaja, päävastuullinen tilintarkastaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja johtoryhmän sihteeri ovat yhtiön ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä. Ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten omistukset yhtiön arvopapereissa ilmoitetaan julkiseen sisäpiirirekisteriin, joka on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla. Sitä ylläpitää Euroclear Finland Oy (www.ncsd.com).

Lisäksi yhtiö on määritellyt yhtiön pysyviksi yrityskohtaisiksi sisäpiiriläisiksi eräitä muita yhtiön johtohenkilöitä sekä yhtiön taloudesta, taloudellisesta raportoinnista ja viestinnästä vastaavia, jotka asemansa tai tehtäviensä takia saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa.

Pysyvä sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla raportoitavan vuosineljänneksen tai tilikauden päättämispäivän ja sitä koskevan osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamisen välisenä ajanjaksona, kuitenkin aina vähintään 28 vuorokauden aikana ennen osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista (ns. suljettu ikkuna). Osavuosikatsausten ja

tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivät ovat yhtiön internetsivuilla taloudellisessa kalenterissa.

Hankekohtaisiksi sisäpiiriläisiksi katsotaan henkilöt, jotka osallistuvat sisäpiiritietoja käsittelevien hankkeiden, kuten merkittävien yritysjärjestelyjen, suunnitteluun ja valmisteluun. Heidät nimetään yhtiön lakiasianosaston ylläpitämään erilliseen hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoite, malli ja prosessi

Yhtiön hallituksen hyväksymissä Neste Oilin riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallintaperiaatteissa on määritelty konsernin sekä sen liiketoiminta-alueiden ja toimintojen strategiaan ja operatiivisiin tavoitteisiin liittyvien riskien hallintaperiaatteet. Hallitus hyväksyy myös Neste Oilin rahoitusriskien sekä luotto- ja vastapuoliriskien hallintaperiaatteet.

Liiketoiminta-alueilla sekä konsernin yhteisillä toimintoilla on omia riskienhallintakäytäntöjä ja menettelyjä. Ne hyväksyy yhtiön toimitusjohtaja tai johtoryhmän jäsen.

Neste Oilin liiketoiminnan ja liiketoiminta-alueiden laajuuden, monimuotoisuuden ja luonteen vuoksi yhtiön liiketoiminta, henkilöstö, omaisuus ja ympäristö ovat alttiina monenlaisille riskeille. Riskejä torjutaan jatkuvasti operatiivisin toimin esimerkiksi talous-, terveys-, turvallisuus- ja ympäristö- sekä tieto- ja viestintäteknologiatoinnoissa, ja riskienhallinta kattaa myös yhtiön maineen ylläpitoon, lakiasioihin, teknologiaan sekä investointeihin ja henkilöstötoimintoihin liittyvät riskit.

Neste Oil tunnistaa riskin olennaisena ja väistämättömänä osana liiketoimintaansa. Riskille on tunnusomaista olla sekä uhka että mahdollisuus.

Riskienhallintapolitiikassaan Neste Oil:

- korostaa riskitietoisuutta ja ennaltaehkäisevää riskien hallintaa
- tavoittelee riskienhallinnalla kilpailuetua tuemalla mahdollisuuksia ja vähentämällä uhkia
- varmistaa riittävän riskien käsittelyn ja val-

vonnan erityisesti terveyden, turvallisuuden, ympäristön ja kestävä kehityksen alueilla

- hallitsee riskinsä toiminnallisena osana suunnittelua, päätöksentekoa ja operatiivista toimintaa ennalta määriteltyjen vastuiden ja roolien puitteissa.

Neste Oilin riskienhallintamalli perustuu kolmeen riskienarvioinnin osa-alueeseen:

1. Kokonaisvaltainen riskienhallinnan prosessi eli ERM (Enterprise Risk Management) -prosessi: ERM-prosessi on systemaattinen tapa tunnistaa strategiaan liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia liittyvät uhat ja mahdollisuudet.
2. Osa-aluekohtaiset riskikäsikirjat: riskikäsikirjat ja määritetyt riskienhallintaprosessit, kuten luotto- ja vastapuoliriskien periaatteet, hintariskien hallinnan periaatteet ja ohjeet, rahoituksen periaatteet ja ohjeet sekä trading-toimintaan liittyvät käsikirjat ja ohjeet.
3. Organisaation riskitietoisuus: organisaation riskitietoisuuden perustana on sen yksittäisten työntekijöiden ennakoiva harkinta ja käyttäytyminen.

Riskienhallinta koostuu näistä kolmesta arvioinnin osa-alueesta ja kullakin osa-alueella sovellettavasta riskienhallinnan perusprosessista (ks. Riskienhallinnan perusprosessikaavio).

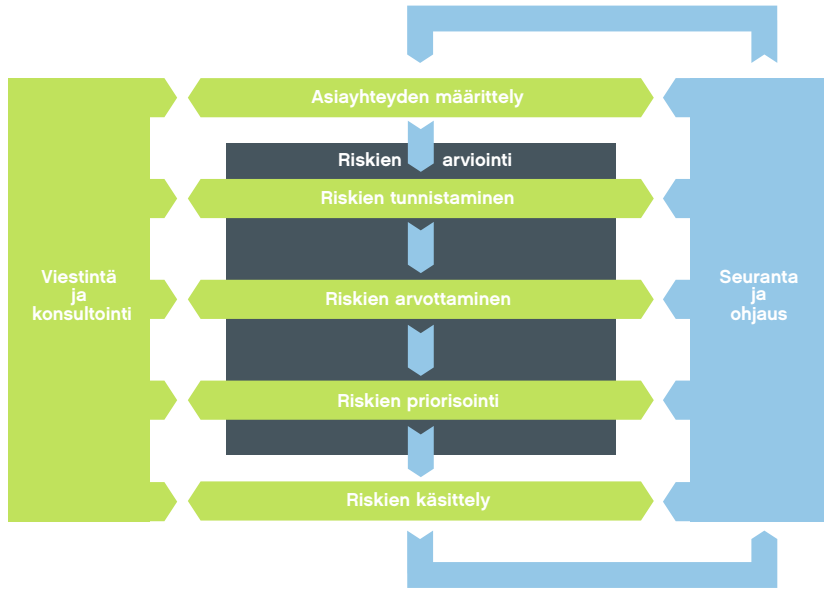
Riskienhallinnan ohjausmalli

Hallitus määrittää konsernin riskinottohalukkuuden ja hyväksyy Neste Oilin riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet.

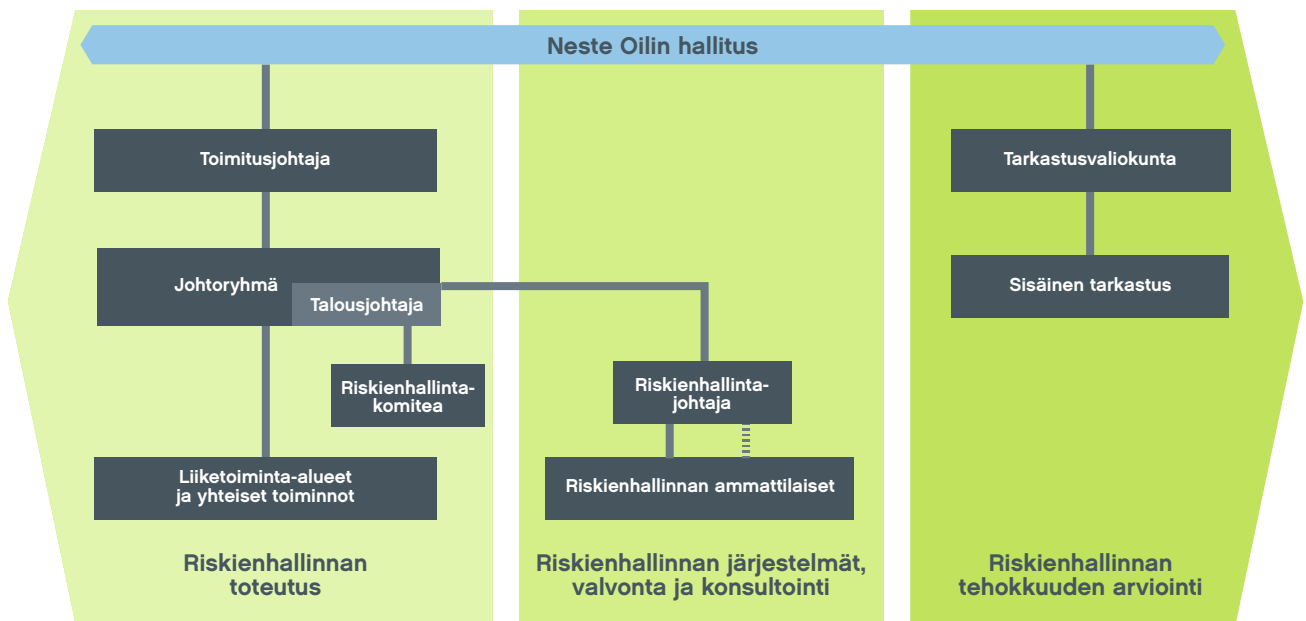
Konsernin riskienhallinnan johtaminen perustuu kolmen puolustuslinjan malliin. Kyseisessä mallissa riskienhallintaan liittyvä hallinnointi jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

1. Liiketoiminta-alueet ja yhteiset toiminnot vastaavat omista riskeistään ja niiden hallinnasta.
2. Riskienhallinnan asiantuntijat kontrolloivat ja konsultoivat toimintoja ja kehittävät järjestelmiä.

Riskienhallinnan perusprosessi

Riskienhallinnan ohjausmalli

3. Riippumaton tarkastusvaliokunta varmistaa riskienhallinnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden.

Riskienhallinnan linjavastuu

Ensimmäiseen puolustuslinjaan kuuluu toimitusjohtaja, joka johtoryhmänsä tukemana kantaa yleisvastuun riskienhallinnasta.

Neste Oil on vuoden 2009 lopussa perustanut talous- ja rahoitusjohtajan johdolla toimivan riskienhallintakomitean. Komitea tarjoaa johtoryhmälle kattavan ja kokonaisvaltaisen ymmärryksen organisaation kohtaamista riskeistä, erityisesti niistä riskeistä, jotka uhkaavat strategiaa ja liiketoimintasuunnitelmaa

sekä investointeja ja uusia liiketoimintamalleja.

Kunkin liiketoiminta-alueen ja yhteisen toiminnon johto ja henkilöstö ovat vastuussa omilla alueillaan esiintyvien riskien arvioimisesta ja käsittelemisestä suunnittelun, päätöksenteon ja operatiivisen toiminnan yhteydessä.

Riskienhallintaan liittyvä valvonta ja konsultaatio

Toiseen puolustuslinjaan kuuluu riskienhallintajohtaja ja hänen tukenaan riskienhallinnan asiantuntijat yhteisissä toiminnoissa ja liiketoiminta-alueilla. He ovat vastuussa tiettyjen riskialueiden kontrolloinnista, riskienhallintaprosesseihin liittyvästä konsultoinnista ja

neuvonnasta sekä riskienhallintajärjestelmien kehittämisestä.

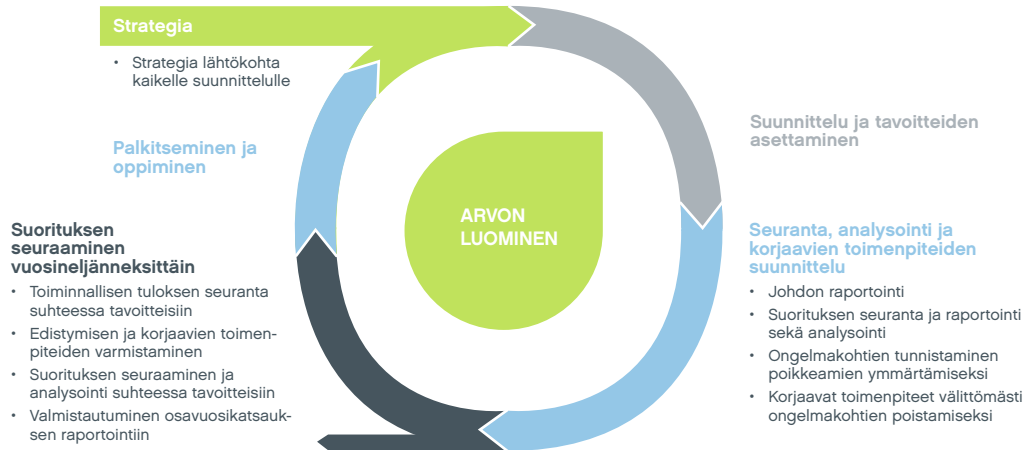
Riskienhallinnan tehokkuuden varmistaminen

Tarkastusvaliokunnan johtaman kolmannen puolustuslinjan tehtävänä on varmistaa riippumattomasti hallinnointi- ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuus. Avainasemassa kolmannessa puolustuslinjassa on sisäinen tarkastus, joka toiminnallaan varmentaa valvonnan tehokkuutta.

Riskien raportointi

Konsernin hallitukselle, tarkastusvaliokunnalle, toimitusjohtajalle ja Neste Oilin johtoryhmälle

Suoritusjohtaminen

suunnatussa riskiraportoinnissa noudatetaan seuraavia pääperiaatteita:

- Riskit, jotka muodostavat uhkan yhtiön strategiaan ja liiketoimintasuunnitelmiin liittyville tavoitteille, raportoidaan osana yhtiön suunnitteluprosessia.
- Riskien käsittelyyn liittyvät toimenpiteet raportoidaan riskienhallintakomitean kautta osana konsernin arviointiprosessia.
- Konsernin taloudellisten riskien tilanne raportoidaan kuukausiraportoinnin yhteydessä.

SUORITUSJOHTAMISPROSESSI

Neste Oilin suoritusjohtamisprosessilla on tärkeä tehtävä yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamisessa ja suorituskuluttuuriin vahvistamisessa.

Erinomaisen toiminnallisen suoriutumisen perustana ovat haastavien tavoitteiden asettaminen, toimintasuunnitelmien toteuttaminen, edistymisen arviointi, palautteen antaminen sekä tulosten ja suorituskyvyn mittaaminen.

Taloudellisen raportoinnin näkökulmasta Neste Oilin suoritusjohtaminen koostuu kuukausiraportoinnista ja vuosineljänneksittäin tehtävästä suorituksen arvioinnista. Tuloksia, kuukausiraportteista saatavaa tietoa ja suoritusta koskevia arvioita verrataan yhtiötasolla strategiaan liittyviin, liiketoimintasuunnitelmiin, analyysiin ja suunniteltuihin korjaaviin toimenpiteisiin ympäri vuoden.

Liiketoiminta-alueet ja yhteiset toiminnot noudattavat samaa periaatetta, mutta keskittyvät enemmän yksityiskohtaiseen analyysiin ja korjaavien toimenpiteiden määrittämiseen sekä jatkuvaan parantamiseen, toimenpiteiden priorisointiin ja kehitysprojekteihin.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN LUOTETTAVUUTEEN TÄHTÄÄVÄ SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteet

Neste Oilin taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävän sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa strategian toimeenpano ja tehokas toiminta, taata sisäisten ohjeiden sekä lakien ja säädösten noudattaminen, varmistaa taloudellisen raportoinnin oikeellisuus ja estää väärinkäytökset.

Päävastuu taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävästä sisäisestä valvonnasta on liiketoiminta-alueiden ja yhteisten toimintojen linjaorganisaatioilla. Prosesseihin liittyvien tärkeimpien riskien tunnistaminen ja riittävien valvontatoimenpiteiden määrittäminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa riittävä valvonta. Päivittäisen valvonnan lisäksi linjaorganisaatiot arvioivat taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan tasoa tarkastamalla ja auditoimalla prosesseja. Järjestelmää kehitetään tarvittaessa korjaavien toimenpitein.

Linjajohdolla on ensisijainen vastuu järjestää riittävä valvonta yhtiön yleisen johtamisperiaatteiden, politiikkojen, käytäntöjen ja ohjeiden noudattamisen varmistamiseksi.

Roolit ja vastuut

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallituksen on huolehdittava siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Toimitusjohtajan on huolehdittava siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Neste Oilin liiketoiminta-alueiden ja yhteisten toimintojen johtajat ovat vastuussa siitä, että heidän vastuualueensa taloudelliseen raportointiin liittyvä valvonta on asianmukaisesti määritelty, ajan tasalla, tehokas ja riittävä. Käytännössä toimeenpanovastuu on kullakin organisaatiotasolla. Johto eri tasoilla on vastuussa yhtiön periaatteiden ja ohjeiden noudattamisesta omassa organisaatiossaan. Johto

vastaa myös sisäisen valvonnan tehokkuuden arvioimisesta niin usein kuin se on tarpeen.

Liiketoiminta-alueiden controllereilla ja heidän organisaatioillaan on riippumaton tehtävä valvoa toimialuettaan siten, että varmistetaan taloudellisen raportoinnin luotettavuuteen tähtäävän sisäisen valvonnan riittävyys ja tuki linjaorganisaatiolle. Tietyillä alueilla, kuten luotto- ja vastapuoliriskit, riskienhallintayksiköllä on vastuu riskien valvonnasta. Taloudellisen raportoinnin osalta talousorganisaatiolla on tärkeä asema valvontaan liittyvien kontrollitoimenpiteiden toteuttamisessa. Yhtiön muiden toimintojen vastuulla on avustaa, varmistaa ja valvoa sisäisen valvonnan käytäntöjen, kuten terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioihin liittyvien auditointien, toteutumista.

Sisäinen tarkastus arvioi, ovatko sisäisen valvonnan prosessit ja käytännöt riittäviä ja tehokkaita.

Tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön taloutta, taloudellista raportointia, riskienhallintaa ja sisäistä tarkastusta osana hallinto- ja ohjausjärjestelmää.

Taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan osa-alueet

Neste Oilin taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan viitekehys pohjautuu kansainväliseen COSO-malliin.

Valvontaympäristö

Neste Oilin arvot ja johtamisjärjestelmä ovat perustana taloudelliseen raportointiin liittyvälle valvontaympäristölle. Ne määrittelevät organisaation tavan toimia ja vaikuttavat henkilöstön kontrollitietoisuuteen. Taloudelliseen raportointiin liittyvään valvontaympäristöön kuuluvat esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- toimitusjohtaja ja yhtiön johto korostavat eettisten periaatteiden ja taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden merkitystä
- hallituksen nimittämä tarkastusvaliokunta valvoo taloudellisen raportoinnin prosessia ja siihen liittyviä kontroleja

- selkeästi määritellyt tehtävät, vastuut ja valvonta taloudellisessa raportoinnissa ja
- organisaatorakenne ja resurssien jako siten, että ne tukevat tehokasta taloudellisen raportoinnin valvontaa (esimerkiksi riittävä tehtävien eriyttäminen sekä taloudelliseen raportointiin pätevien henkilöiden rekrytointi ja pitäminen yhtiön palveluksessa).

Riskin arvioiminen

Aiemmin kuvattu Neste Oilin riskienhallintaprosessi (ERM) määrittää keinot tunnistaa, analysoida ja hallita mahdollisia yhtiön tavoitteita uhkaavia riskejä. ERM-prosessi keskittyy kuitenkin pääasiassa strategiaan, liiketoimintaan ja operatiivisiin toimintoihin liittyviin riskeihin, eikä kata kaikkia taloudellisen raportoinnin luotettavuutta uhkaavia riskejä.

Riskin arvioimisen edellytyksenä on, että organisaation tavoitteet on määritelty. Taloudellisessa raportoinnissa yleisenä tavoitteena on raportoinnin luotettavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että liiketapahtumat kirjataan ja raportoidaan täydellisesti ja oikein.

Riskin arviointiin perustuvat sisäisen valvonnan vaatimukset on määritetty taloudellisen raportoinnin sisäistä kontrollia koskeissa konserniohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting).

Kontrollitoimenpiteet

Kontrollitoimenpiteet ovat toimintaohjeita ja menettelytapoja, joiden noudattamisella pyritään varmistamaan, että johdon määrittelemät, riskienhallinnan kannalta tärkeät toimenpiteet toteutetaan tehokkaasti. Neste Oilissa noudatettavat poliittikat ja periaatteet on kuvattu johtamisjärjestelmässä. Taloudellisen raportoinnin kannalta tärkeimmät ohjeet ovat taloushallinnon ammattilaisille suunnatussa käsikirjassa (Controller's Manual).

Neste Oilin yhtiö- ja prosessitason luotettavaan taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollitoimenpiteet on kuvattu taloudellisen raportoinnin sisäistä kontrollia koskeissa

konserniohjeissa (Principle and Instruction for Control over Financial Reporting). Ohjeiden kontrollitoimenpiteet ovat vähimmäisvaatimus sisältäen tiettyjen prosessien liiketapahtumiin liittyviä kontrolleja sekä kuukausiraportointiprosessiin liittyviä kontrolleja. Tyypillisiä kontrollitoimenpiteitä ovat hyväksymiset, täsmäytykset, kolmannen osapuolen antamat vahvistukset, tarkistusraportit, tietojärjestelmien käyttöoikeusrajoitukset sekä tietojen analyttinen arviointi.

Taloudellisen raportoinnin valvontaan liittyvät konserniohjeet otettiin käyttöön Neste Oilin tietyillä liiketoiminta-alueilla ja yksiköissä tilikauden 2009 aikana. Nämä liiketoiminta-alueet ja yksiköt edustavat suurta osaa Neste Oilin raportoinnista tuloksesta sekä ovat lisäksi merkittäviä riskienhallinnan näkökulmasta. Loput Neste Oilin yksiköt ottavat ohjeet käyttöön tilikauden 2010 aikana.

Viestintä

Neste Oilin henkilökunta saa yhtiön johtamiseen ja sisäiseen valvontaan tarvittavaa tietoa yhtiön viestintäjärjestelmien kautta. Taloudellisen raportoinnin valvonnan kannalta tämä tarkoittaa riittävää tiedon ja viestinnän tasoa yhtiössä käytettävistä kirjanpidon ja raportoinnin periaatteista.

Neste Oilissa tärkein keino viestiä oikeelliseen taloudelliseen raportointiin liittyvät asiat ovat yhteisten toimintojen ja liiketoiminta-alueiden taloushallinnon ammattilaisille suunnatut käsikirjat, jotka sisältävät monenlaisia ohjeita konsernin laskentaperiaatteista, taloussuunnittelusta, ennustamisesta ja raportoinnista, sekä taloushallinnon ammattilaisten määräajoin pidettävät yhteiset tapaamiset.

Seuranta

Seuranta on olennainen osa-alue sisäisessä valvontajärjestelmässä. Seurannan ansiosta yhtiön johto, hallitus ja tarkastusvaliokunta pystyvät määrittelemään, toimivatko sisäisen

valvonnan muut osa-alueet. Seurannan avulla varmistetaan myös sisäisen valvonnan puutteiden tunnistaminen ja niistä viestiminen ajoissa tahoille, jotka ovat vastuussa korjaavista toimenpiteistä, sekä tarvittaessa johdolle ja hallitukselle.

Tehokas seuranta perustuu kontrollitoimenpiteiden arviointiin, jolloin määritellään valvonnan sisältö ja arvioidaan, toimiiko se tehokkaasti tunnistettuja riskejä vastaan. Valvonnan tehokkuutta seurataan säännöllisesti osana johtamista, sillä alun perin tehokas valvonta voi muuttua tehottomaksi toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi. Tällöin riski, johon kontrollitoimenpiteen pitäisi kohdistua, saattaa myös muuttua. Myös kontrollitoimenpiteissä itsessään saattaa tapahtua muutoksia, jotka aiheutuvat muuttuneista prosesseista, tietoteknisistä järjestelmistä tai henkilökunnasta.